

359.11(497.1)
(0945)

359.5)

ЗАКОН

О

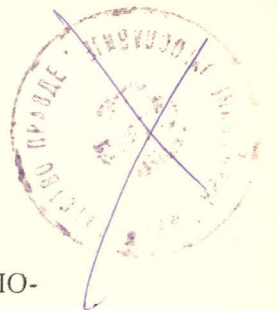
УРЕЂЕЊУ МИНИСТАРСТВА ИНОСТРАНИХ ПО-
СЛОВА И ДИПЛОМАТСКИХ И КОНСУЛАРНИХ
ЗАСТУПНИШТАВА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ
У ИНОСТРАНСТВУ
ОД 25 МАРТА 1930 ГОДИНЕ

ЕМЕРИТА
3890

БЕОГРАД
ДРЖАВНА ШТАМПARIЈА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ
1930

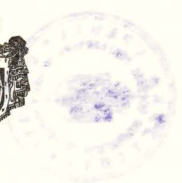
~~Уредно у нови инвентар бр. 2230 (i)
1 јануара 1941 год.
Београд.~~

ЗАКОН

О

УРЕЂЕЊУ МИНИСТАРСТВА ИНОСТРАНИХ ПОСЛОВА И ДИПЛОМАТСКИХ И КОНСУЛАРНИХ ЗАСТУПНИШТАВА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ У ИНОСТРАНСТВУ
ОД 25 МАРТА 1930 ГОДИНЕ

~~БИБЛИОТЕКА
Министарства Правде
Бр. 2889~~

БЕОГРАД
ДРЖАВНА ШТАМПАРИЈА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ
1930

Убр. Др. 36221

МИ

АЛЕКСАНДАР I

По милости Божјој и вољи Народној

КРАЉ ЈУГОСЛАВИЈЕ

На предлог заступника Нашег министра иностраних послова, — Нашег министра без портфеља, а по саслушању претседника Нашег Министарског савета, прописујемо и проглашујемо

ЗАКОН

О

УРЕЂЕЊУ МИНИСТАРСТВА ИНОСТРАНИХ ПОСЛОВА И ДИПЛОМАТСКИХ И КОНСУЛАРНИХ ЗАСТУПНИШТАВА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ У ИНОСТРАНСТВУ

I

Министар, помоћник, начелници, подела Министарства на одељења и отсеке

§ 1.

Сви послови државне спољне политике и односа с иностранством усредсређени су у Министарству иностраних послова. Министарство иностраних послова одржава редовне везе и води преговоре о закључењу уговора са страним државама. Оно штити, преко својих заступништава, права и ин-

1*

тересе Краљевине Југославије и њених држављана у иностранству и стоји у вези са страним дипломатским заступништвима у земљи.

§ 2.

На челу Министарства иностраних послова стоји министар, по чијим се упуштвима и надзору отправљају сви послови Министарства иностраних послова и заступништава у иностранству.

§ 3.

Министра помажу у свима пословима помоћници министра, који се постављају по чл. 13 Закона о уређењу Врховне државне управе. Први помоћник има ранг I категорије I групе, а помоћник 2 и 2а групе.

§ 4.

Министарство иностраних послова дели се на пет одељења и то:

1. — Политичко одељење;
2. — Управно одељење са рачуноводством;
3. — Консуларно-привредно одељење;
4. — Правно одељење; и
5. — Главну архиву.

На челу одељења стоје начелници, који се постављају на своје звање Краљевим указом на предлог министра иностраних послова у сагласности са претседником Министарског савета. Начелници могу бити само дипломатско-консуларни чиновници 2, 3а или 3 групе I категорије.

Начелник Управног одељења, поред осталих дужности:

1. — претседава Комисији за набавке;
2. — предлаже распоред особља на служби у Министарству и заступништвима; претседник је испитних комисија;
3. — даје одсуство чиновницима II и III категорије свих група до месец дана највише, а без

уштрба по евентуално овлашћење шефова дипломатских и консуларних заступништава и начелника других одељења да дају одсуство на основу члана 110 Закона о чиновницима и осталим државним службеницима грађанског реда и обавештава о томе помоћника министра.

§ 5.

Одељења се деле на отсеке.

(1) Политичко одељење дели се на шест отсека и то:

I Отсек, у чију надлежност спадају: израда пуномоћија; припрема, израда, закључивање и ратификације међународних уговора и конвенција; припремни радови за обнародовање међународних уговора и конвенција; вођење прегледа и надзор над вршењем свих међународних уговора и конвенција; разграничење са суседним државама; архива политичког одељења; строго поверљива архива; редакција нота и међународних аката; шифра.

II Отсек, у чију надлежност спада састављање извештаја за заступништва у иностранству; обавештења заступништава о раду Министарства и осталих заступништава; штампа домаћа и страна; публикације о нашој земљи; поверљиве мисије незваничног карактера.

III Отсек, у чију надлежност спада: Друштво народа, Ватикан, мањинска и верска питања у вези са спољном политиком; питање репарација.

IV Отсек, у чију надлежност спадају политички послови са: Арбанијом, Бугарском, Грчком, Египтом, Италијом, Турском и Шпанијом.

V Отсек, у чију надлежност спадају политички послови са: Аустријом, Мађарском, Немачком, Пољском, Румунијом и Чехословачком.

VI Отсек, у чију надлежност спадају политички послови са свима осталим државама.

(2) *Управно одељење* дели се на четири отсека и то:

I Отсек (Кабинет) у чију надлежност спада: лична преписка министра иностраних послова и пријем код њега. Кабинет стоји непосредно под министром.

II Отсек (Протокол) у чију надлежност спада: дипломатски пасоши и повластице; акредитивна и опозивна писма; патентна писма и егзекватуре за консуле; предлози за одликовања страних поданика и вођење регистра одликваних; церемонијал и аудијенције дипломатског кора.

III Отсек (Персонални) у чију надлежност спада: рад на постављању, унапређењу, размештају, отпуштању и пензионисању чиновника и службеника Министарства и заступништава, вођење њихове ранг-листе и све што је у вези са вршењем њихове службе; инспекциона служба; организација струке; пријем и експедиција поште Министарства; курирска служба; архива Управног одељења осим Отсека рачуноводства и економата, који има своју посебну архиву.

IV Отсек (Рачуноводства и економата) врши следеће послове:

1. — по упуствима министра иностраних послова, а по претходном саслушању начелника свију одељења, саставља предлог буџета Министарства и заступништава на страни и израђује одредбе за финансијски закон, а у споразуму са помоћником министра;

2. — снабдева Министарство и заступништва на страни новцем за личне и материјалне расходе изузимањем готовог новца из Главне државне благајне на терет одобрених кредита и шаље га заступништвима на страни у ефективи или путем непосредног куповања чекова код Народне банке;

3. — спрема решења из којих се врше исплате из редовних буџетских кредита и то: личних, на

основу законских одредаба и решења достављених од надлежних одељења, а материјалних, на основу постојећих законских прописа;

4. — врши исплате из редовних и поверљивих кредита по донетим решењима;

5. — прегледа рачуне путних, селидбених и курирских трошкова по постојећим прописима. Исто тако прегледа и рачуне лица, која су чиновници Министарства иностраних послова као и оних која нису државни службеници, а буду одређена да изврше какав државни посао у иностранству, а чију висину дневнице одређује министар иностраних послова за сваки случај посебице према приликама и природи одређеног посла;

6. — води надзор над рачунским пословима дипломатских и консуларних заступништава;

7. — израђује општи инвентар ствари Министарства и стара се о њиховом одржавању; набавља потрошни материјал и намештај за потребе Министарства према важећим прописима; набавља један део канцеларијског материјала за дипломатска и консуларна заступништва као и једнообразне штампиле и печате за Министарство и дипломатска и консуларна заступништва; врши изједначење канцеларијског материјала у Министарству и заступништвима; врши надзор над зградом Министарства и зградама заступништава; надзор над инвентаром заступништава.

Министар иностраних послова одређује једног чиновника или службеника са називом — домаћин зграде — да води сталан надзор над зградом Министарства.

Шеф Отсека рачуноводства и економата је непосредни референт министру, по свима питањима поверљивих кредита.

Ближе устројство Отсека рачуноводства и економата прописује министар иностраних послова нарочитим правилником.

(3) *Консуларно-привредно одељење* дели се на три отсека:

I Отсек (Саобраћајни) у чију надлежност спадају следећи послови: пловидба на Дунаву; међународни саобраћај: сувоземни, речни, поморски и ваздушни; пристаништа, бродови; пошта, телеграф, телефон и радио у саобраћајном и трговинском погледу; право пловидбе; саобраћајне конвенције; хидротехничка међународна питања; слободне зоне.

II Отсек (Трговински) у чију надлежност спада: прикупљање обавештења о привреди и привредној политици страних држава, нарочито о трговинском законодавству, царинама, увозу, извозу, транзиту; вођење преговора за закључење трговинских уговора и привредних конвенција, а у споразуму са стручним Министарствима; вођење прегледа закључених трговинских уговора између наше и страних држава као и уговора о настањивању, риболову, пловидби, трговачким путницима и слична питања; израда одговора и реферата по привредним питањима Друштва народа; државни дугови и потраживања; архива Привредног одељења.

III Отсек (Консуларни) у чију надлежност спада: прикупљање обавештења о страним тржиштима и њихово достављање домаћим привредним установама; развијање извозне трговине; промет странаца; међународни конгреси привредног карактера; сајмови и изложбе; публикације трговачких извештаја; упуства консуларним заступништвима за вршење привредне службе; прописи о визама недипломатских путних исправа и надзор над издавањем тих виза; предлози за постављање почасних консула и надзор над њиховим радом; консуларне надлежности у погледу санитарне полиције; страни консуларни претставници; емиграција и имиграција; колоније држављана Краљевине у иностранству и њихова статистика; социјална питања.

(4) *Правно одељење* дели се на четири отсека и то:

I Отсек у чију надлежност спада: сав посао са судовима, правни спорови; доставе судских решења; екстрадиција; разне декларације основане на уговорима са страним државама; питање бракова; заштита интереса малолетника; наслеђе; заштита својине наших грађана на страни и страних код нас.

II Отсек у чију надлежност спадају: послови просто административни; рапатрирање; болнички трошкови; утврђивање и промена држављанства; пасоши наших држављана; трагање за лицима на страни или у земљи по питањима са стране; разна саопштења; нотаријатска акта; послови по војној обавези, итд.

III Отсек у чију надлежност спада: превођење и оверавање званичних и приватних аката и докумената.

IV Отсек у чију надлежност спада: давање мишљења појединим одељењима Министарства по свима правним питањима за чије је решење надлежно Министарство иностраних послова а које мишљење затраже поједина одељења; праћење развоја међународног права; сарадња на спремању материјала за израду правних међународних конвенција; архива правног одељења.

Министар иностраних послова може, изузетно и за одређене послове, поставити хонорарно једног или више стручњака за правне саветодавце.

(5) У надлежност *Главне архиве* спада: чување и сређивање старих архива свих одељења Министарства и оних дипломатских и консуларних заступништава и делегација за које се изузетно показала потреба да се пренесу у Министарство; реконструкција докумената и канцеларијских књига уништених за време рата или иначе ишчезлих; старање о повраћају тих докумената; публикација збирке дипломатских докумената; учествовање у

закључењу и извршењу међународних уговора и конвенција који се односе на архиве.

У саставу Главне архиве налази се библиотека Министарства, на челу које стоји библиотекар.

§ 6.

Организацију архива, заступништава, појединих одељења односно отсека, затим начин рада у заступништвима, одељењима односно отсецима, као експедицију и пријем поште прописује министар иностраних послова нарочитим правилником.

§ 7.

На челу отсека — изузимајући отсек рачуноводства и економата — о којима говори овај Закон, могу стајати само дипломатско-консуларни чиновници у рангу саветника или секретара 5 групе. Министар иностраних послова својим решењем одређује који ће такав дипломатско-консуларни чиновник стајати на челу кога отсека.

Осим тога, отсеци као и архиве одељења имају потребан број чиновника и осталог помоћног особља. Распоред особља по појединим одељењима врши се решењем помоћника министра, а по отсецима и архивама одлуком начелника дотичног одељења.

II

Чиновници и службеници Министарства иностраних послова и дипломатско-консуларних заступништава

§ 8.

Чиновници и службеници Министарства иностраних послова и дипломатско-консуларних заступништава деле се на:

1. — дипломатско-консуларне чиновнике;
2. — канцеларијске чиновнике;
3. — манипулативне чиновнике;
4. — рачунске чиновнике;
5. — техничко и помоћно особље.

§ 9.

1) За дипломатско-консуларне чиновнике утврђују се положаји према овој табели:

звање	група
приправник	9
писар	8
вице-консул	7 6
секретар	7 6 5
консул	5
саветник	4, 4а, 3, 3а
генерални консул	4, 4а, 3, 3а
стални делегат	4, 4а, 3, 3а
дипломатски агент	4, 4а, 3, 3а
два генерална консула	3, 3а, 2,
начелник	3, 3а, 2,
помоћник	2, 2а
опуномоћени министар	
изванредни посланик	2, 2а, 1,
први помоћник	1

За унапређење односно постављење из ниже групе у вишу групу важе рокови предвиђени у закону о чиновницима и осталим државним службеницима грађанског реда до 4 групе закључно, а почев од 4 групе унапређења односно постављења из једне групе у другу могу се вршити после 4 године проведене у групи из које се унапређује.

Опуномоћени министри и изванредни посланици могу бити постављени на те положаје без обзира на време проведено у државној служби и квалификације, али се могу унапредити из једне групе у другу тек пошто проведу 4 године у групи из које се унапређују.

2) Чиновницима, поменутих у предњем ставу овог параграфа, припадају плата и станарина као и сви додатци одређени по Закону о чиновницима.

Положајне плате за групе 2а, 3а и 4а I категорије износе годишње:

за групу 2а	45.000.— дин.
за групу 3а	39.000.— дин.
за групу 4а	18.000.— дин.

3) С обзиром на значај службе свима чиновницима I категорије Министарства иностраних послова и дипломатско-консуларних заступништава на страни одређује се нарочити додатак на службу и то месечно:

1) за звање прве групе по	3.500.— дин.
2) за звање друге групе а) по	3.100.— „
3) за звање друге групе по	2.700.— „
4) за звање треће групе а) по	2.100.— „
5) за звање треће групе по	1.720.— „
6) за звање четврте групе а) по	1.320.— „
7) за звање четврте групе по	920.— „
8) за звање пете и шесте групе по	920.— „
9) за звање седме и осме групе по	520.— „
10) за звање приправника	200.— „

Овај додатак припада и чиновницима на расположењу.

4) Министар иностраних послова, у сагласности са претседником Министарског савета, одређиваће у границама буџетских кредита висину додатка на звање и начин реализовања свих припадности дипломатско-консуларних и осталих чиновника и службеника заступништава са службом у иностранству.

§ 10.

Додаци на службу предвиђени у претходном и у параграфу 21 и 28 рачунаће се за пензију са 50% после 20, са 60% после 25, са 70% после 30 и са 100% после 35 година, које је чиновник ефективно провео у државној служби.

§ 11.

Поред квалификација које Закон о чиновницима и осталим државним службеницима грађанског реда прописује за чиновнике I категорије, лице које жели да буде постављено за дипломатско-консуларног приправника мора:

1. — бити испод 30 година старости;
2. — имати диплому факултета кога домаћег или страног универзитета или диплому државних или економских наука универзитета коју признаје Београдски универзитет као равну својој;
3. — положити нарочити пријемни испит чији ће програм и начин полагања прописати Министар иностраних послова Уредбом о пријему у службу и полагању испита чиновника и службеника Министарства иностраних послова.

Предње одредбе не важе за опуномоћене министре и изванредне посланике као ни за случајеве предвиђене у § 15 овог Закона.

§ 12

Пријем приправника у дипломатско-консуларну струку врши се један пут годишње, избором министра, после положеног пријемног испита, а према буџетским могућностима на следећи начин:

Министар иностраних послова расписује сваке године најдаље до 15 јуна конкурс за онолики број приправника колико је за ту годину предвиђено буџетом. Они који желе да буду примљени за дипломатско-консуларне приправнике дужни су пријавити се Министарству иностраних послова најдаље до 15 августа, подносећи истовремено и све потребне исправе за процену њихових квалификација. Пријављени кандидати имају се подвргнути испиту по оном реду, на онај начин и у оно време како одреди претседник испитне комисије, а најдаље до 1 октобра. Ако би био пријављен већи број кандидата, министар ино-

страних послова може на предлог испитне комисије тај рок продужити до 1 новембра. Састав испитне комисије, начин наименовања претседника и чланова прописује министар иностраних послова Уредбом о пријему у службу и полагању испита чиновника и службеника Министарства иностраних послова. Најдаље до 1 децембра исте године министар иностраних послова поставиће од оних кандидата, који су положили пријемни испит, одређени број приправника, узимајући при избору у обзир све околности, и у првом реду опште особине, стручне квалификације и испитне оцене. После 1 децембра до новог конкурса неће се вршити постављање нових приправника. Кандидати који су положили пријемни испит, а нису постављени за приправнике узеће се без новог испита у обзир за постављање приликом новог конкурса, ако до 1 октобра пријаве Министарству да још увек желе ступити у дипломатско-консуларну струку и ако у међувремену нису навршили 30 година.

§ 13.

Дипломатско-консуларни приправници могу бити постављени само у самом Министарству и не могу бити премештени у иностранство.

Дипломатско-консуларни приправници стичу право после две године приправничке службе да полажу стручни дипломатско-консуларни (писарски) испит. Они су дужни положити тај испит најдаље за даље две године. Стручни испит може се једанпут поновити. Приправници који немају успеха ни приликом поновног стручног испита или га не положе у року од четири године од постављења отпуштају се из службе.

Како ће се, када и из којих предмета полагати стручни дипломатско-консуларни испит, састав испитне комисије и начин полагања прописаће министар иностраних послова Уредбом о пријему у службу и полагању испита чиновника и

службеника Министарства иностраних послова. Претседника и чланове испитне комисије поставља министар иностраних послова.

§ 14.

Приправник који положи стручни дипломатско-консуларни испит пре навршене три године службе не може се поставити за писара док не наврши 3 године службе.

§ 15.

Особље I категорије сталне делегације у Међународној дунавској комисији не мора имати квалификације предвиђене у члану 11 овог Закона, но у том случају мора имати техничку спрему равну факултету.

Библиотекар Министарства иностраних послова је чиновник I категорије са дипломом филозофског, правног или државно-економског факултета. Библиотекар не може бити преведен у дипломатско-консуларну струку нити бити премештен у иностранство. За његово напредовање у служби важе прописи Закона о чиновницима и осталим државним службеницима грађанског реда, с тим да може напредовати до 3а групе.

§ 16.

С изузетком изванредних посланика и опуномоћених министара, ни један новопостављени чиновник или службеник Министарства иностраних послова не може се послати на службу у иностранство ако претходно није провео 2 године на служби у Министарству иностраних послова (у централи).

За званичнике, дневничаре и служитеље заступништава могу се постављати само она лица, која су претходно провела у служби најмање 2 године у Министарству иностраних послова (цен-

трали) и били одлично оцењени. Предња се одредба не односи на дневничаре и служитеље који се узимају из реда становника места у коме се налази дотично заступништво, као и на званичнике и служитеље заступништава изван Европе.

§ 17.

Изузетно од 4 става члана 71 Закона о чиновницима и осталим државним службеницима грађанскога реда, а са ограничењем изнесеним у претходном члану овога Закона, чиновници и службеници Министарства иностраних послова могу бити премештени по потреби службе и пре истека две године службе у месту из кога се премештају.

Начелници имају служити у Министарству најмање две године од дана доласка на звање. Саветници и секретари Министарства на челу отсека имају служити најмање годину дана у отсецима.

По потреби службе начелници могу бити постављени за сталне делегате или генералне консуле или саветнике у одговарајуће групе ових звања.

§ 18.

Министар иностраних послова може посланике на страни, шефове и чиновнике дипломатско-консуларних заступништава доводити, по своје решењу, на рад у Министарство на одговарајуће положаје. Принадлежности таквим чиновницима исплаћују се у динарима као и осталим чиновницима у Министарству иностраних послова.

§ 19.

Ниједан чиновник или службеник Министарства иностраних послова не може се оженити без претходног одобрења министра иностраних послова, а по саслушању стручног савета. Службеник који противно поступи не може остати чиновник Министарства иностраних послова.

§ 20.

Први помоћник и помоћник министра иностраних послова и изванредни посланици и опуномоћени министри неће се оцењивати.

Министар иностраних послова прописаше, изузетно од одредаба Закона о чиновницима и осталим државним службеницима грађанског реда, Уредбу о оцењивању чиновника и службеника Министарства иностраних послова и дипломатско-консуларних заступништава.

Чиовник који је добио годишњу оцену „слаб”, не може се у наредној години унапредити нити му се у опште време проведено у служби са оваквом оценом може рачунати у рок за унапређење.

Ко за две узастопне године добије оцену „слаб” губи 20% од принадлежности за годину дана, а ко за три, тај се уклања из службе и, ако има право на пензију, неће му се за пензијски основ рачунати додатак на службу.

§ 21.

(1) За канцеларијске чиновнике одређују се према положајима следећа звања и плате:

1. — Старешине канцеларија постављају се у 1 групу II категорије;
2. — Архивари постављају се у 2 групу II категорије;
3. — Протоколисте постављају се у 3 и 4 групу II категорије;
4. — Помоћне протоколисте постављају се у 5 групу II категорије;

Старешине канцеларија, архивари и протоколисти, који су постављени за преводиоце, имају право носити, поред назива свога положаја, још и назив преводилац.

(2) Канцеларијским чиновницима са службом у Министарству иностраних послова припада пла-

та, станарина, као и сви додатци одређени по Закону о чиновницима и осталим државним службеницима грађанског реда. С обзиром на значај и потребе службе канцеларијским и рачунским чиновницима са службом у Министарству иностраних послова одређује се нарочити додатак на службу и то месечно:

1. — На звање 1 групе II категорије по 600.— д.
2. — „ „ 2 „ II „ „ 450.— „
3. — „ „ 3 „ II „ „ 300.— „

§ 22.

Поред квалификација које Закон о чиновницима и осталим државним службеницима грађанског реда прописује за чиновнике II категорије, лице које жели да буде постављено за канцеларијског чиновника Министарства иностраних послова мора положити нарочити пријемни испит чији ће програм и начин полагања прописати министар иностраних послова Уредбом о пријему у службу и полагању испита чиновника и службеника Министарства иностраних послова. Без претходно положеног пријемног испита нико не може бити примљен за канцеларијског чиновника Министарства иностраних послова.

§ 23.

Пријем помоћног протоколисте врши се избором министра, после положеног пријемног испита, а према буџетској могућности.

У току треће године по ступању у службу ови чиновници имају да полагају стручни испит. Како ће се, када и из којих предмета полагати стручни испит, састав комисије и начин оцењивања прописује министар иностраних послова Уредбом о пријему у службу и испитима чиновника и службеника Министарства иностраних послова. Претседника и чланове испитне комисије поставља мини-

стар иностраних послова. Чиновник II категорије који није положио стручни испит не може бити унапређен.

Кретање у служби канцеларијских чиновника врши се по одредбама Закона о чиновницима и осталим државним службеницима грађанског реда.

§ 24.

За манипулативне чиновнике одређују се према положајима следећа звања:

1. — Главни експедитори или шефови преписа постављају се у 1 групу III категорије;
2. — Експедитори постављају се у 2 и 3 групу III категорије;
3. — Помоћни експедитори постављају се у 4 групу III категорије.

§ 25.

Поред квалификација које Закон о чиновницима и осталим државним службеницима грађанског реда прописује за чиновнике III категорије, лице које жели да буде постављено за чиновника поменутих звања у параграфу 24 мора положити пријемни испит чији ће програм и начин полагања прописати министар иностраних послова Уредбом о пријему у службу и полагању испита чиновника и службеника Министарства иностраних послова. Без претходно положеног пријемног испита нико не може бити примљен за чиновника III категорије Министарства иностраних послова.

§ 26

Манипулативним чиновницима са службом у Министарству иностраних послова припадају плата, станарина, као и сви додатци одређени по Закону о чиновницима и осталим државним службеницима грађанског реда.

§ 27

Пријем чиновника поменутих у претходном члану врши се избором министра, после положеног пријемног испита, а према буџетској могућности.

У току треће године по ступању у службу ови чиновници имају да полагају стучни испит. Како ће се, када и из којих предмета полагасти стручни испит, састав комисије и начин оцењивања, прописује министар иностраних послова Уредбом о пријему у службу и испитима чиновника и службеника Министарства иностраних послова. Председника и чланове комисије поставља министар иностраних послова. Чиновник III категорије који није положио стручни испит не може бити унапређен.

Чиновницима I групе III категорије, који имају 25 година ефективно проведених у државној служби, могу се признати припадности 2 групе II категорије, ако су се у служби нарочито истакли и ако су оцењени за последње три године као „одлични”.

§ 28

На челу Отсека рачуноводства и економата стоји шеф рачуноводства. Као квалификације за тај положај тражи се најмање потпуна средњошколска спрема са испитима зрелости или средњоштручна школа са прописаним завршним испитом, а најмање 15 година ефективне државне службе. Остало рачунско особље мора имати квалификације које се траже за одговарајућа звања у Министарству финансија и рачуноводствима.

Рачунски чиновници II категорије у Министарству иностраних послова и заступништвима у иностранству после навршених 15 година финансијске службе могу се унапредити у Ia групу II категорије ако су провели 4 године у I групи II категорије и ако за последње 3 године имају оцену „одличан”. Све припадности рачунских чинов-

ника Ia групе II категорије исте су као припадности чиновника 5 групе I категорије Министарства иностраних послова или заступништава у иностранству.

Постављање, унапређење и пензионисање шефа и осталих чиновника и службеника рачуноводства Министарства иностраних послова врши министар иностраних послова а по саслушању председника Министарског савета.

Дипломатско-консуларни чиновници могу, кад потреба службе захтева, бити упућени на рад у Отсек рачуноводства. Особље рачуноводства може бити постављено, где потреба службе захтева, за рачунске и благајничке послове у дипломатско-консуларна заступништва или изузетно упућено на рад на рачунским стварима у тим заступништвима.

§ 29

У Министарству иностраних послова и заступништвима у иностранству постављају се званичници, служитељи, дневничари и хонорарни службеници који морају имати спремину прописану Законом о чиновницима и осталим државним службеницима грађанског реда и крећу се у служби по одредбама истога Закона.

§ 30.

Бројно стање појединих положаја Министарства иностраних послова и дипломатско-консуларних заступништава у иностранству утврђује се као што следује:

I Министарство

- 1 први помоћник министра
- 1 помоћник министра
- 5 начелника
- 6 саветника

- 38 секретара
- 13 писара
- 19 приправника
- 32 канцеларијска чиновника
- 14 манипулативних чиновника
- 1 шеф Отсека рачуноводства
- 9 рачунских чиновника
- 1 библиотекар
- 8 званичника
- 44 дневничара - контрактуалних чиновника и дневничара (и хонорарних правних саветодаваца)
- 22 служитеља разврстана
- 13 дневничара служитеља.

II Заступништва

- 21 посланик
- 3 стална делегата
- 1 заменик делегата у Дунавској комисији
- 12 саветника
- 17 генералних консула
- 12 консула
- 34 секретара
- 24 вице-консула
- 31 писар
- 15 канцеларијских чиновника
- 15 манипулативних чиновника
- 9 званичника
- 88 дневничара - контрактуалних чиновника и дневничара
- 93 служитеља дневничара
- 15 разврстаних служитеља.

Повећање броја и врсте службеника предвиђених у овом члану услед отварања нових заступ-

ништава, утврђује се указом којим се заступништво отвара.

III Дипломатска и консуларна заступништва

§ 31.

Дипломатска заступништва отварају се или укидају према потреби Краљевим указом, на предлог министра иностраних послова, а по саслушању претседника Министарског савета.

Дипломатски заступници деле се на:

1. — изванредне посланике и опуномоћене ministre;
2. — дипломатске агенте;
3. — отправнике послова;
4. — сталне делегате.

§ 32.

На челу Посланства стоји изванредни посланик и опуномоћени министар, стални или привремени отправник послова.

Посланици се постављају Краљевим указом и акредитују се код владара, односно поглавара, страних држава и Св. Столице. Они су пуномоћни тумачи спољне политике и заступници интереса Краљевине Југославије у држави у којој су акредитовани.

Изванредни посланик и опуномоћени министар може бити у исто време акредитован у више држава и бити стални делегат.

Опуномоћени министри и изванредни посланици узимају се или из дипломатско-консуларне струке без обзира на групу и време проведено у њој или ван струке међу лицима која располажу потребним знањем и способностима. Особе које се узимају за опуномоћене ministre и изванредне посланике на страни ван струке не подлежу одредбама чл. 11 овог Закона.

Изузетно од чл. 141 Закона о чиновницима и осталим службеницима грађанског реда посланици се могу ставити у пензију по потреби службе и пре него што су навршили број година службе потребан за пуну пензију. Ова лица, моћи ће по потреби службе бити стављена на расположење, али тако да на расположењу не могу остати дуже од годину дана. Одредба Закона о чиновницима и осталим службеницима грађанског реда, да им се мора дати прво празно место, које одговара њиховом рангу, не примењује се на њих.

§ 33.

Ако на челу Посланства, ма из којих разлога, не стоји изванредни посланик и опуномоћени министар, одређује се други дипломатско-консуларни чиновник са називом отправника послова да врши дужност посланика. Отправници послова могу бити стални или привремени.

Сталног отправника послова акредитује министар иностраних послова код владе само оне државе где није акредитован посланик. Стални отправник послова може бити само дипломатско-консуларни чиновник I категорије 3-а, 3, 4-а или 4 групе, а у случају изузетне потребе и дипломатско-консуларни чиновник I категорије 2-а или 2 групе. Стални отправник послова поставља се Краљевим указом на предлог министра иностраних послова.

Привремени отправник послова је увек најстарији дипломатско-консуларни чиновник дотичног посланства када је посланик отсутан. Но ако у Посланству нема ни саветника ни секретара Посланства, а одсуствовање посланика има да траје дуже од 15 дана, министар иностраних послова одређиће својим решењем привремено за отправника послова једног дипломатско-консуларног чиновника који има најмање ранг секретара Министарства из кога другог заступништва или из Мини-

старства и упутиће га да прими дужност од посланика који одлази.

Привремени отправник послова прима од дана поласка па до дана повратка посланика отправнички додатак чији је износ одређен уредбом. Овај додатак иде на терет посланикових принадлежности када је посланик отсутан по неслужбеном послу дуже од 15 дана. Остале услове примања и плаћања отправничког додатка сталних и привремених отправника послова одређиће министар иностраних послова уредбом.

§ 34.

Дипломатске агенције отварају се по потреби Краљевим указом у државама које нису потпуно независне. Оне могу бити спојене са Генералним консулатима у коме случају њихов шеф носи назив генералног консула и дипломатског агента. Дипломатски агент је у рангу генералног консула.

Уредбом је одређено у коме случају и под каквим условима дипломатско-консуларни чиновник који заступа отсутног дипломатског агента прима отправнички додатак.

§ 35.

Стални делегати претстављају Краљевину у сталним међународним установама, које имају дипломатско обележје. Они се постављају Краљевим указом на предлог министра иностраних послова у сагласности са претседником Министарског савета. Изузетно могу и дипломатско-консуларни чиновници I категорије 2, 2-а и 1 групе бити постављени за сталне делегате.

Уредбом је одређено у коме случају и под каквим условима дипломатско-консуларни чиновник који заступа отсутног сталног делегата прима отправнички додатак.

§ 36.

Дипломатска заступништва могу имати поред шефа мисије још једног саветника посланства и потребан број секретара, писара, канцеларијских и манипулативних чиновника и помоћног и техничког особља.

§ 37.

Консуларна заступништва деле се на:

1. — Генералне консулате;
2. — Консулате;
3. — Вице-консулате;
4. — Консуларне агенције.

Консуларна заступништва отварају се и укидају према потреби службе Краљевим указом на предлог министра иностраних послова, а по саслушању претседника Министарског савета.

§ 38.

Генерални консули, консули и вице-консули су из струке или почасни.

Консуларна заступништва имају поред шефа и потребан број консула, вице-консула, писара и осталог особља.

У отсуству шефа консуларног заступништва послове заступништва води најстарији дипломатско-консуларни чиновник.

Уредбом је одређено у коме случају и под каквим условима дипломатско-консуларни чиновник који заступа отсутног шефа консуларног заступништва прима отправнички додатак.

За вице-консуле могу бити постављени и секретари 7 и 6 групе. Консули могу бити постављени за секретаре исте групе а генерални консули за саветнике.

§ 39.

Почасни генерални консули, консули и вице-консули и консуларни агенти, нису државни чи-

новници и немају чиновничка права; постављају се Краљевим указом на предлог министра иностраних послова у сагласности са претседником Министарског савета. Они могу бити и страни држављани.

У местима где постоји или се отвори консуларно заступништво из струке не може се постављати почасни консул, а ако се већ ту налази он не може обављати консуларне функције. У местима где постоји посланство почасни консул не може обављати консуларне функције.

§ 40.

У местима где постоји посланство оно може вршити консуларне послове и то на одређеном подручју. Један дипломатско-консуларни чиновник дотичног посланства може бити нарочито овлашћен за вођење тих послова.

IV

Општа наређења

§ 41.

Чиновници и остали службеници Канцеларије Њ. В. Краља, Управе Двора и Канцеларије Краљевих ордена имају принадлежности као и чиновници и службеници Министарства иностраних послова. Тако исто они имају са овима до закључно За групе I категорије једнака звања, док звања која су по досадашњим законским прописима распоређивана у 1 и 2 групу I категорије, остају иста с тим да се из 2 групе може напредовати у 2а групу под условима које прописује овај закон.

Сва звања чиновника из предњег става у колико не одговарају звањима по овоме Закону саобразиће им се у року од 2 месеца пошто се Закон обнародује у „Службеним новинама”.

§ 42.

Лица страног држављанства, која су постављена при дипломатско-консуларним заступништвима решењем шефа заступништва по овлашћењу министра иностраних послова ослобођена су од плаћања државне порезе на своје месечне принадлежности, ако већ у својој земљи, према законодавству у важности, плаћају порезу на своју зарату.

§ 43.

Кад једно место остане упражњено у Министарству иностраних послова или у заступништвима, министар иностраних послова може га по потреби службе привремено попунити одређујући својим решењем чиновника исте или ниже групе за вршиоца дужности.

V

Прелазна наређења

§ 44.

Сви чиновници Министарства иностраних послова, који се на дан ступања на снагу овог Закона затекну у I категорији 4, 3 и 2 групе могу бити унапређени у наредну вишу групу:

Из 4 групе у 4а ако су провели 4 године у 4 групи — рачунајући у рок од 4 године раније проведено време у тој групи — а имају најмање 15 година ефективне државне службе;

Из 3 групе у 3а групу ако су провели 4 године у 3 групи — рачунајући у рок од 4 године раније проведено време у тој групи — а имају најмање 20 година ефективне државне службе.

§ 45.

Од чиновника дипломатско-консуларне струке, који се на дан ступања на снагу овог Закона за-

текну у I категорији 3 групе могу се одмах поставити за начелнике Министарства у 2 групи, који су у 3 групи или звању равном тој групи провели 8 година и имају најмање 20 година ефективне државне службе од којих најмање 12 година у дипломатско-консуларној служби.

У звању генералног консула 2 групе могу бити постављени у смислу § 9 они дипломатско-консуларни чиновници, који су у 3 групи или звању равном тој групи провели 8 година и на дан ступања на снагу овог Закона имају 20 година ефективне државне службе, од којих најмање 12 година у дипломатско-консуларној служби.

§ 46.

Дипломатско-консуларни чиновници који се на дан ступања на снагу овог Закона затекну у служби на положају приправника полажу испит за писара по досадањим прописима.

§ 47.

Лицима који се затекну на положају чиновника II категорије са службом у Министарству иностраних послова или у заступништвима на дан ступања на снагу овог Закона саобразиће се у року од 2 месеца назив њиховог положаја (званја) називима предвиђеним у члану 21 овог Закона.

Лицима која се затекну на положају чиновника III категорије са службом у Министарству иностраних послова или заступништвима на дан ступања на снагу овог Закона, саобразиће се у року од 2 месеца назив њиховог положаја (званја) називом предвиђеним у члану 24 овог Закона.

§ 48.

У року од 2 месеца од дана ступања на снагу овог Закона могу се превести из I групе II категорије у 5 групу I категорије само они „одли-

чно“ оцењени рачунски чиновници Министарства иностраних послова, који су се на дан ступања на снагу овог Закона затекли као вршиоци дужности шефова отсека у Рачунском одељењу, с тим ако имају најмање 15 година финансијске службе. Ови рачунски чиновници ако се преведу у I категорију могу напредовати само до закључно 4 групе I категорије. Они се не могу превести у дипломатско-консуларне чиновнике.

§ 49.

Изузетно од § 12 овог Закона министар иностраних послова расписаће први конкурс по овом Закону за приправнике почетком наредне 1930/31 буџетске године. Други конкурс моћи ће расписати према одредбама реченог § 12 исте буџетске године.

§ 50.

Лица која су раније била дипломатско-консуларни чиновници могу без пријемног испита бити натраг примљен у дипломатско-консуларну струку.

VI

Завршна наређења

§ 51.

У року од 3 месеца од дана ступања на снагу овог Закона, министар иностраних послова прописаће:

1. — Уредбу о пријему у службу и полагању испита чиновника и службеника Министарства иностраних послова;

2. — Уредбу о годишњем одмору, отсуству, боловању и утврђивању стања здравља чиновника и службеника Министарства иностраних послова;

3. — Уредбу о дисциплинској одговорности чиновника и службеника Министарства иностраних послова;

4. — Уредбу о додатцима за достојније заступање и отправничком додатку чиновника и службеника Министарства иностраних послова;

5. — Уредбу о путним и селидбеним трошковима и дневницама чиновника и службеника Министарства иностраних послова;

6. — Уредбу о емисији таксених марака за све врсте државних такса наплаћених за вршење службених радњи или дипломатско-консуларних заступништава;

7. — Уредбу о оцењивању чиновника и службеника Министарства иностраних послова.

Ове уредбе прописаће министар иностраних послова у сагласности са претседником Министарског савета, а уредбе под 4), 5) и 6) и у сагласности са министром финансија,

Министар иностраних послова прописаће Правилник о организацији архива заступништава, одељења и отсека Министарства, о начину рада у Министарству, експедицији и пријему поште и курирске службе. Правилник о изради и ношењу дипломатско-консуларне униформе. Правилник о уређењу и раду отсека рачуноводства и економата.

§ 52.

Принадлежности по овом Закону почињу тећи од 1 априла 1930 године.

§ 53.

Овај Закон ступа на снагу кад га Краљ потпише и кад буде обнародован у „Службеним новинама“. Истога дана престају важити Уредбе о организацији Министарства иностраних послова, дипломатских заступништава и консулата у ино-

странству од 5 маја 1919 године, као и сви прописи Закона, Уредаба и све остале одредбе које су у противности са овим Законом.

25 марта 1930 године
Београд

Заступник
министра иностраних послова,
министар без портфеља,
Д-р К. Кумануди с. р.

Видео и ставио Државни печат,
чувар Државног печата,
министар правде,

Д-р М. Сршкић с. р.

Претседник Министарског савета,
министар унутрашњих послова,
почасни ађутант Њ. В. Краља,
дивизијски ђенерал,
Пет. Живковић с. р.

Мил. Ср. 36221

(Овај Закон обнародован је у „Службеним новинама“
бр. 72-XXVI од 29 марта 1930 године у Београду).